

Streszczenie pracy doktorskiej

Temat niniejszej pracy „Duszpasterska działalność diecezji sosnowieckiej w latach 1992 – 2007”, dotyczy erygowanego w 1992 roku mocą bulli Jana Pawła II „Totus Tuus Poloniae populus” Kościoła sosnowieckiego oraz początków jego funkcjonowania. Reorganizacja Kościoła w Polsce mocą wspomnianej bulli spowodowała zaistnienie kilku nowych diecezji. Obszar diecezji sosnowieckiej należał uprzednio do trzech różnych Kościołów lokalnych: częstochowskiego, kieleckiego oraz krakowskiego. Koniecznym więc zadaniem było zbudowanie od podstaw wszystkich struktur charakterystycznych dla każdej diecezji. Temu trudnemu zadaniu musiał podołać pierwszy biskup sosnowiecki Adam Śmigielski SDB, który z tego powodu był także w pewien sposób odpowiedzialny zarówno za wizerunek Kościoła lokalnego wśród swoich wiernych, jak również za jego funkcjonowanie.

Rozprawa została przygotowana na gruncie teologii pastoralnej. Stąd autor posłużył się jej paradygmatem i metodami w niej stosowanymi. Starał się ustawić problem w kontekście teologicznym (przesłanka teologiczna, kryteriologiczna), opisać uwarunkowania historyczne oraz społeczne badanego obszaru i tutaj sporządzić charakterystykę rozwoju duszpasterstwa (przesłanka kairologiczna) oraz pokazać efekty pastoralnych inicjatyw, które zarazem będą wnioskami ku przyszłości. Dokonał analiz dostępnych faktów oraz syntetycznej, metodycznie uporządkowanej ich prezentacji. Tu także zastosował elementy metody historycznej.

Niniejsza dysertacja składa się z pięciu rozdziałów. Pierwszy, zatytułowany Powstanie i organizacja diecezji sosnowieckiej, obejmuje zagadnienia z zakresu historii regionu, w którym utworzono diecezję sosnowiecką, dziejów Kościoła na omawianym terytorium, erygowania diecezji sosnowieckiej, powołania diecezjalnego zarządu oraz charakterystyki duchowieństwa diecezjalnego i zakonnego.

Drugi rozdział prezentuje sytuację społeczno – religijną terenów, które zostały objęte przez diecezję sosnowiecką. W rozdziale tym ukazano przemiany społeczne oraz ich wpływ na religijność mieszkańców tego regionu. Tereny objęte przez diecezję

sosnowiecką to obszary związane z przemysłem, gdzie ważną rolę odgrywa rynek pracy. Równocześnie odzwierciedlają się na nich wszystkie problemy związane z przemianami na tym rynku, zwłaszcza kwestia bezrobocia. Rzeczywistość ta zasadniczo wpłynęła na sytuację rodziny oraz formację młodego pokolenia. Podsumowaniem rozdziału było opisanie, w jaki sposób duszpasterstwo odnalazło swoje miejsce w tej społecznej rzeczywistości.

W trzecim rozdziale przedstawiono duszpasterskie założenia przyjęte w nowo powstałej diecezji sosnowieckiej. Oprócz scharakteryzowania teologii diecezji wraz z jej funkcjami, znajdziemy w nim pastoralny program pierwszego biskupa sosnowieckiego, jak też opisy synodu diecezjalnego oraz „specyfiki” patronów diecezjalnych i kandydatów na ołtarze, co także kierunkowało duszpasterstwo w diecezji. Widocznym punktem życia duszpasterskiego są miejsca, w których sprawowany jest kult. Stąd również w tym rozdziale zostało omówione kościelne budownictwo oraz troska biskupa o obiekty sakralne diecezji.

Czwarty rozdział dotyczy kluczowych form duszpasterskich w Kościele sosnowieckim. Podstawowym miejscem ich urzeczywistnienia jest wspólnota parafialna, realizująca cel, jakim jest prowadzenie wierzących do zbawienia. Do form duszpasterskich mających zasadnicze znaczenie dla wybranych terenów w opisywanym czasie należała troska o rozwój i formację prezbiterium, duszpasterstwo rodzin, młodzieży i ludzi pracy. Wspomniane w rozdziale formy duszpasterskie stanowiły odpowiedź Kościoła na zróżnicowane postawy społeczno – religijne mieszkańców. Odpowiednio dostosowane działania duszpasterskie miały pomóc konkretnym grupom w rozwoju ich powołania i dążeniu do zbawienia. Należy pamiętać, że muszą być one przepełnione miłością. Stąd też w ostatnim paragrafie została scharakteryzowana posługa charytatywna rozwijana w diecezji.

Rozdział piąty dotyczy praktycznej konsekwencji omawianej problematyki duszpasterstwa, jako rzeczywistości dzięki której człowiek spotyka Boga. W tym celu omówione zostały najważniejsze, wybrane wydarzenia duszpasterskie, z interesującego nas okresu. Została opisana działalność Akcji Katolickiej oraz Klubu Inteligencji Katolickiej, którym biskup przypisywał szczególne miejsce na polu dynamizacji misji Kościoła. Na uwagę zasługuje parafia katedralna, która poniekąd

„skupia” obraz danej diecezji. Stąd też przybliżono duszpasterskie inicjatywy tam podejmowane. Miejscami, które wpływają na ożywienie wiary, są sanktuaria znajdujące się na terenie diecezji sosnowieckiej. Stąd poświęcono im osobny fragment. W ostatnim paragrafie opisano zagadnienie ekumenizmu, który ze względu na religijne zróżnicowanie interesujących obszarów znajdował szczególne miejsce w duszpasterskim życiu diecezji. W rozdziale tym niejako w „pigułce” zostało zilustrowane duszpasterstwo zagłębiowskiego Kościoła partykularnego.

19. kwietnia 2022r

X Paweł Kępczyński